



ÅRSMELDING 2025

Styret i 2025

Leder:

Toril Grønbrekk

Nestleder:

Jorunn W. Steinsvoll

Kasserer:

Toril Grønbrekk

Skrivar:

Gunnar Berg

Styremedlemmer:

Hans Magne Lunde

Arne Melvin Nygård

Geir Damtjedenberget

Tormod Møller

Varamedlemmer:

Håkon Lie

Gunnar Berg

Jan Røbergshagen

Valgkomité:

Anne Marit Stensæter

Ole Bergene

Revisor:

Jan Arild Berg

Representasjon

Representant i Valdres Historielag:

Toril Grønbrekk

Vararepresentant:

Arne Melvin Nygård

Representant i Stiftelsen Blåflat gard:

Inger Toril Holte Breien

Vararepresentant:

Jorunn W. Steinsvoll

**Representant i Kulturrådet:
Jorunn W. Steinsvoll**

Styrets arbeid

Styret har i løpet av 2025 avholdt fem styremøter, der det har blitt behandlet saker knyttet til lagets drift, arrangementer, dugnadsarbeid og videre arbeid med formidling og ivaretagelse av lokal historie.

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt på Blåflat gard 25. mars 2025, med 13 fremmøtte.

Møtet startet med at Willy Byfuglien fortalte om Leonard Ross, som kom til Etnedal fra Telemark i 1952. Deretter delte flere av de fremmøtte minner og små historier fra tidligere tider, blant annet om tatere som besøkte bygda og om snørike vintre i gamle dager.

Markering av frigjøringen – 8. mai

I 2025 var det 80 år siden frigjøringen av Norge. Dette ble markert 8. mai på Høljarast. Geir Damtjedenberget fra styret deltok.

I forbindelse med markeringen overrakte Oddvar Hopland, sønn av Ola Andreas Hopland som deltok i kampene ved Høljarast bru 21.–24. april 1940, en treplate med gjenstander funnet blant annet ved stedet der Johan A. Berge falt. Gjenstandene – granatsplinter, tomhylser, foldekniv, militær spiseskje, blikkboks og hermetikkåpner – er funnet av Oddvar og barnebarnet Roy. Treplata er i dag utstilt på Blåflat gard.

Dugnad på Høljarast

Den 30. juni 2025 gjennomførte historielaget dugnad på Høljarast. Etter stormen i november 2021 var det betydelige mengder vindfall i området, særlig langs strekningen fra fylkesveg 33 og bort til minnesmerket der besøksboka er plassert.

Strekningen ble ryddet med motorsager. Brukbart virke ble kappet i passende lengder og fraktet med bilhengere til Blåflat gard. Det ble også ryddet noe på stiene opp mot stillingene. Arbeidet var avklart med grunneier Maja Aure, som stilte seg positiv til tiltaket.

Følgende deltok på dugnaden:

Hans Magne, Arne Melvin, Geir, Gunnar, Tormod og Toril.

Etnedalsdagen

Den 26. juli 2025 ble Etnedalsdagen arrangert på Blåflat gard. Historielaget deltok med egen stand, der det ble laget en mindre utstilling med bilder og gjenstander fra lagets samlinger. Det ble også solgt bøker og hefter.

Samlet salgsinntekt var kr 5 750.

Historielaget var representert ved Toril og Jorunn.

Kulturkveld

Den 2. oktober 2025 arrangerte historielaget kulturkveld, der Ingeborg Solbrekken ble tildelt Etnedal kommunes kulturpris. Tema for kvelden var «80 år med fred».

I tilknytning til arrangementet ble det laget en utstilling med gjenstander fra andre verdenskrig, både fra historielagets eget lager og fra Hans Magne Lundes samling fra Grini. Andre Berg lånte ut deler av stabbursklokke på Nerre Hestekind som ble skutt ned av tyskerne under invasjonen. Historielaget fikk også låne fangedrakten og frakken som Ingvald Hagaseth bar under sitt opphold på Grini.

Oddvar Hopland holdt foredrag om «Kampene ved Høljarast bru april 1940».

Ingeborg Solbrekken fortalte om sitt forfatterskap og sine bøker, og om hvilken betydning oppveksten i Smigardsbygda har hatt for hennes interesse for historie. Hege og Aurora Rotnes bidro med sang og musikk. Det ble servert kaffe og kaker, og både Ingeborg og historielaget solgte bøker.

Salg av bøker og hefter

Historielaget har hatt god aktivitet knyttet til salg av bøker og hefter i 2025. Det ble solgt bildebøker for kr 52 940, samt andre bøker og hefter for kr 2 248.

Salget har i stor grad skjedd gjennom styremedlemmer og ved stands på arrangementer. På styremøte i oktober 2025 ble det vedtatt at bildebøkene også kan selges via kommisjon.

Bøkene er tilgjengelige for kjøp hos Norli på Fagernes, Gjølberg på Dokka, samt hos Matkroken, Bygdebørsen og Joker.

Digitalisering av bilder

Historielaget har om lag 3 000 bilder i sitt arkiv. Videre arbeid med digitalisering og systematisering av bildematerialet følges opp av Jorunn W. Steinsvoll.

Krigsminner

Historielaget sørger for at minnstedene knyttet til krigen 1940–1945 blir ivaretatt. I forkant av 8. og 17. mai blir det plantet og pyntet ved minnstedene på Tonsåsen, Høljarast og på soldatgraven til Johan A. Berge på Bruflat kirkegård.

Minnesmerket ved Høljarast er skiltet fra fylkesveg 33 og er godt besøkt, noe som kommer fram av besøksboka som ligger på stedet.

Breiesleiren

Styremedlem Tormod Møller har hatt ansvar for Breiesleiren i 2025. Han har hatt tilsyn med byggene. Det er behov for å få foretatt en opprydning av rester etter restaurering og bygging av utedo.

Bua-Erikhytta

Styremedlem Arne Melvin Nygård har hatt ansvar for Bua-Erik hytta. Han har hatt tilsyn med bua. Det er behov for å få hengt opp en ny plakatt på infotavla.